

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „ 3.—; „ 4.50
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne osira.

EDINOST

Oglaš in oznanila se račune po 8 nov. vračajo v petito; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, osmrtinice itd. se račune po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker ne frankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravnštvo v ulici Carintia 25. Odprte reklamacije so proste poštne.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

*V edinost je moč.

Zbistrimo si pojme!

Man merkt die Absicht und — man lacht! Tako bi lahko zaklicali ljubljanskega „Slovenca“ notranjskemu dopisniku. Mož je pograbil po znamenitih orožjih, ki se pa je vsled neprestane rabe v sadnjih par letih do čela skrhalo. Škoda papirja, škoda črnila in škoda zamude časa! Kar je bilo moč proti nam storiti, storili so že drugi, ki so bili v poslu tem dokaj bolj izveščani, nego je najnovejši naš notranjski „prijatelj“. Svoječasno so nas očitani „brezverstva“ pač pekla in vznemirjala. Pekla so nas, ker smo se v polni meri zavedali, kako huda obtožba je to in ker smo se zavedali, da se nam godi krivica, izvirajoča iz zle volje; vznemirjala pa, ker so jih prijavljala glasila, o katerih bi vsakdo sodil, da pišejo vedno — le resnico. Bali smo se torej, da zbegajo velik del čitateljev naših, kajti znano je, da je ni — kako bi rekli? — čudovitosti, koje ne bi nekateri verjeli. Nam pa je bila dolžnost, da se po robu postavimo takim očitanjem. In postavili smo se jim po robu z ono ognjevitostjo in odločnostjo, koja se poraja iz prepričanja, da so nam nameni pošteni in čisti. Ponosom in posebnim zaduščenjem beležimo danes istino, da so nas čitatelji naši razumeli. Le malokdo vrgel je puško v koruzo — na njega mesto sta pa stopila dva druga.

Danes se ne bojimo in se ne razburjamo več. Ako poprimemo danes za pero, da odgovorimo notranjskemu „prijatelju“, ne zgodi se to zaradi nas samih, ampak zaradi sveta nam narodne stvari. Kajti kakor že nikoli, potrebno nam je v teh trenutkih, da vemo, kaj hočemo. Nejasna nam je bodočnost: namere vladajočih krogov so nam s tremi pečati zapečateni knjiga. In v tej knjigi ne moremo čitati, dokler je nam ne odpečatijo oni, ki so v to poklicani. Tu stojimo pred pozoriščem, ali zagrinjalo visi še vedno doli do tal, da niti ne slutimo o tem, kar nas čaka.

PODLISTEK.

Zadnje pismo.

Pisal J. Plano.

(Dalje.)

I.

V mojem 16. letu prišla je rodbina (imena Vam ne povem, ker bi to morda ne ugajalo nje naslednikom in ker vem, da Vam ni do imena) preživeti poletje v našo, takrat mirno vas.

Bil sem kot dijak na počitnicah. V sled svoje vesele nrave bil sem kmalo tudi njih znanec. Še več: udomačil sem se popolnoma v družini tej. Bil sem več tam nego doma.

Gospod N., veljavna oseba istega časa, bil je oče krasni hčerki, jedno leto mlajši od mene. Mati, odnosno soproga ju je zapustila že v nežni mladosti deklice. Radi tega pa je dobri oče sam izpolnjeval vse skrb materinsko takó, da ni hčerka nikoli občutila, kaj je otrok brez matere.

Slušali so na vsako nje besedico, izpolnila se je vsaka nje želja. In tako je prišlo, da sem postal stalen nje spremljevalec. Pomislite: mlad, ubog dijak in bogata in krasna Al mica!

Zato pa pritrdimo prav radi naših gospodov polancev ugovorom, da je položeno nejasno in radi uvažujemo njih pomisleke, izvirajoče iz istine te. Ali uprav radi ta nejasnosti je absolutno potrebno, da mej saboj obračunamo in da dospemo enkrat do zaključka glede namenov naših za bodočnost in glede v dosego teh namenov potrebne taktike. Do jasnega obračuna pridemo pa le tedaj, ako vsakdo pove svoje, odkrito in brez ovinkov. Potemtakem nismo bogaigaveči česa zakrivili, ako smo povedali nazore svoje glede na bodočnost našo. Ako še pripomnimo, da so na naši strani skoro vsi jugoslovanski listi, opravičili smo se menda dovolj.

Tudi cenjeni „Edinosti“ bode menda znano, da so (Mladočehi) odločni nasprotniki verske šole. Vsi slovenski poslanci pa so na ljubljanskem shodu dne 2. oktobra lanskega leta proglasili, da se hočejo med drugim potegovati za versko šolo.*

Tako „Slovenec“ dopisnik. Mi pa pravimo, da ni res, da bi bili Mladočehi brezverci, kajti Mladočehi so strogo politična in ne verska stranka. Dokler so mladočeška stranko v državnem zboru reprezentovali le poznani trije štirje voditelji, je morda to veljalo — danes ne velja več. Gregor, Vašaty, Engel Herold, in kar je še poznanih, dan danes ne značijo mladočeške stranke, ampak mladočeška stranka je češki narod. To je, menimo, moment, kojega ni smeti prezirati. In narod češki naj bi mi odbacivali od sebe? Mi Slovani naj bi ne bili ponosni na narod ta, koji imponuje — razne zabavljice nas pri tem ne smejo motiti — vsemu svetu po nadarjenosti in kulturi svoji! Kar se pa tiče značajnosti je pa menda ves svet edin, da se naši „zavzniki“ Poljaki s njimi niti primerjati ne dajo. Ako pravite, da „Obzorovega“ članka ni pisal zaveden katoličan, vam odgovorimo, da je v istem smislu v uredniškem delu pisala „Katoliška Dalmacija“,

Kako prostodušna, kako zaupljiva mi je bila!

Občevala sva kakor da sva brat in sestra. In ne motim se, ako trdim, da je v najinih srcih hkratu oživila iskra, ki je potem vplamtela do strastne a pogubonosne ljubezni.

Kako pusto in prazno se mi je dozdevalo vse, ako je nisem videl; a zopet kako srečnega sem se čutil, ko mi je prišla nasproti ter mi podala belo ročico. Želel sem, da bi to razmerje mej nama nikdar ne prenehalo. Toda prišel je čas ločitve prej, nego sva pričakovala.

Očeta poklicali so nenadoma v službo, jaz pa sem moral vsled lastne prošnje v nek vojaški zavod. Ura ločitve je prišla — in midva sva solzila.

Pri slovesu stisnila mi je roko obljubivši mi, da hoče misliti na me — — — In ločila sva se — — —

II.

V svojem novem poklicu premišljal sem o lepih sanjah, mislil sem na prejšnje srečne dni. A nadejal se nisem, da se še kedaj snideva. In vendar sva se zopet videla prav nenadoma.

V dvajsetem letu prestal sem izvrstne potrebne skušnje. Uvrstili so me v pešpolk,

kateremu listu drugi dalmatinski listi navadno očitajo, da je v verskem pogledu prenapet. List ta urednje navdušen katoliški duhovnik. Kaj sledi iz tega? Iz tega sledi, da se moramo postaviti na vse drugo stališče, ko sodimo o Mladočehih, nego smo bili dosedaj navajeni. Mladočehi so politična stranka, v koji so izvestno zastopane vse nijanse verskega mišljenja, kakor so bile zastopane tudi mej Staročehi; a vendar nismo proti tem poslednjim čuli takih ugovorov. To je treba dobro pojmiti. Narodno-politično stran je treba vendar malo ločiti od strogo verske. Vaj sami tako delate, da si morda nevede. Se ne pokorite-li, vi konservativci, tudi takim možem, o kojih ves svet misli, da so — ateisti? In pisatelj teh vrstic poznal je v nekem kraju na Slovenskem moža-prvaka, o kojem smo vedeli vsi, da lepo vrsto let ni videl cerkve, in vendar sledila je njega vodstvu v političnih uprašanjih brez izjeme in brezpogojno vsa duhovščina. In ni jej bilo to na škodo: še danes je ona tam odločilen faktor. In kako delajo Poljaki? Gospodje ti bili so — iz prepričanja bi rekli — sestavljajoči del konservativne državnozbornske večine in vendar so nedavno odklonili po Dipauliju za addresso nasvetovani dodatek o versko-nravni vzgoji. Sedaj se vrše obravnave v dosego sporazumljenja glede sestave adrese, a vsi listi soglasno trdijo, da se „konservativni“ Poljaki najbolj upirajo uprav temu dodatku.*) Zakaj? Iz političkih ozirrov. Ako ne privole kratak Dipaulijev dodatek, kamo-li da bi vam dovolili n. pr. versko šolo? In vendar so naši zavzniki, vendar gredo ž njim — ali vsaj dosedaj so ali — poslanci naši, kojih zastopanje konservativna stranka brezpogojno odobruje. Ne tiči li v tem kosček nedoslednosti? Vidite, da treba vendar nekoliko ločiti; kajti najvernejši klerikalec

*) Članek ta bil je že stavljen, ko smo izvedeli, da je vsa adresa padla v vodo.

ki je bil nastanjen v nekem mestu severnega dela naše države. Tu sem videl druge ljudi, druge navade, a spominjal sem se vendar tudi svoje drage domovine, toli zaničevane. Kot pravi nje sin ljubil sem jo bolj, nego kodaj poprej.

Privadil sem se kmalo svoji novi domačiji; in ker sem tu našel iskrenih prijateljev, bil bi lahko srečen. Ali nisem bil srečen, ker menda za srečo nisem rojen. Prišel je kmalu prvi udarec: z doma dojde mi vest o nenadni smrti drage mi matere. Položili so jo v grob, jaz pa sem ostal sirota brez starišev, brez sorodnikov. To me je bolelo. V pobitosti tej želel sem si smrti. Previdnost božja pa mi je namenila še hujši bolečine: zajeti sem moral iz vira večjih grenkosti ter spiti čašo trpljenja do dna. Pregovor pravi, da je vsak svoje sreče kovač, a jaz sem prepričan, da temu ni tako.

Mesto . . . ima jako lepe drevo-rede, prijetna senčna sprehajališča. Zahajal sem tudi jaz v senco košatih dreves. Tu Vam je bilo pisano življenje: vsa aristokracija v vsem svojem blesku, krasne dame, ponesne matere, stopajoče kraj cvetočih svojih hčer. Velika večina kazali so vesele obraze. Morda je tudi koga mej njimi trpinčila

je lahko odločen radikalec in najatrastnejši liberalcec je lahko oportunist najnevarnejše sorte.

Pa še na nekaj bi gospode opozorili, na kar menda ni mislil še nikdo izmed naših konservativcev. Tu menimo veliko razžaljenje do češke duhovščine, koje tiči v tem, ako trdimo, da so Mladočehi skozi in skozi sami brezverci. Mi si ne moremo misliti, da je ugled duhovščine to tako nisko pal, da ne bi mogla kolikor-toliko vplivati na politični razvoj v deželi. Zato pa ne moremo verjeti, da bi si katera-koli stranka v kmečkih občinah — zapomnimo si: v kmečkih občinah! — mogla privojevati tako sijajne, fenomenalne zmage, kakoršno so faktično privojevali Mladočehi, da ni velik del duhovščine, če že ne pozitivnem delovanjem pa v pasivnem smislu omogočil zmage te. In res nam poznavalci čeških razmer trdijo, da lep del mlade češke duhovščine stoji v vrstah Mladočehov. Nasprotujoč Mladočehom in pobijajoč nazore naše, doteknil se je „Slovenec“ notranjski dopisnik tudi vroke šole ter se konečno malo obdrgnil ob naše politično društvo. O tem pa prihodnjič.

(Konec prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

V državnem zboru so predložena letna poročila državne kontrolne komisije za leta 1887., 1888. in 1889. Vlada je predložila postavo o prodaji državnih predmetov, ki so v vojni upravi, katerih skupilo naj se prepusti v vojaške namene. Ti predmeti so na Dunaji, in sicer: pet vojašnic, dve vojaški skladišči, tri velika zemljišča in vežbališče. Državni zbor je potem dovolil, da se izroči posl. Schneider sodišču. Vsi predlogi, tikajoči se neposrednih volitev v kmečkih občinah, izročili so se dotičnemu odseku. Prodlog

skrita bôl — á kdo bi se zmenil za par trpinov?!

Sprehajajočemu se nekega dne po najlepšem delu žetališča, vzbude se mi znova misli na one srečne ure, ko sem žetal žnjo roko v roci. Ali kaj je to? Zročemu doli po žetališču dozdevalo se mi je, da je vidim v daljavi. Čutil sem, kako spreminjam barvo na obrazu, srce pa mi je plulo viharo. Hudi dvomi pretresali so mi dušo: je-li res ona? in ako je: me bode-li hotela spoznati?

Ako človek hrepeni po kakem bitju in to bitje se mu nenadno prikaže, ni čuda, da ga to pretrese! In tudi jaz sem v tem trenutku pozabil na vse drugo: videl sem le njo — ona mi je bila vse.

Ko se približa, bil sem še-le gotov, da je ona. Kako krasna je bila visokostasna ta deklica! Neopisna milina odsevala jej je raz obličje. Opazil sem, kako je vame uprla svoje velike modre oči kakor bi hotela reči: tebe sem že nekje videla.

Spoznala me je! Ljub nasmeš in mil pogled rekla sta mi, da ni še pozabila. Pozdravim jo. In stisnila mi je roko. Čutil sem, da je vzplamtelo tudi v njej in srečen sem bil.

Prosil sem dovoljenja, da jo sprem-

poslanca Burgstallerja, da se glede mesta tržaškega premeni postava o hišnem davku z dne 9. februarja 1882., izroči se davčnemu odseku. Poslanec Masaryk interpeluje ministerskega predsednika, je-li mu znano, kako suženjski postopajo v Viržiniji (Severna Amerika) se avstrijskimi podaniki slovanskega rodu in kaj da misli proti temu ukreniti. Posl. Gessmann interpeluje radi prepreči državnim uradnikom, da se ne smejo udeležiti namerovanega shoda uradnikov.

V seji proračunskega odseka obravnavali so o mali loteriji Poslanec grof Pininski je predlagal, da se omeji igranje na loteriji in polagoma čisto odpravi. Predlog ta je podpiral poslanec dr. Kaizl. V istem zmislu sta govorila poslanca Menger in Neuwirth. Na to se oglasi finančni minister Steinbach trdeč, da so bili dohodki male loterije v prvem četrtletju jako slabi. V mesecu februarju znašali so dobitki 50 od sto, v mesecu marcu 74 od sto. Misli je potemtakem, da se igra na loteriji še bolj oživi. Glede obstoja loterije smo vsi jedne in iste misli, da bi bolje bilo, ako bi je ne bilo. V finančnem pogledu pa ne bi bilo umestno, da bi se ta vendarle prostovoljni davek kar naenkrat nadomestil s kakimi prisiljenim davkom. Loterija da se le polagoma odpraviti. Gosp. minister predložil je tudi nekoliko statističkih dat. Na Nižje-Avstrijskem spade na vsacih 100 oseb 383 gl., na Solnograškem 138 gl., na Primorskem 129 gl., Gorenjem Avstrijskem 124 gl., na Štajarskem 80 gl., Češkem 71 gl., v Galiciji 26 gl., v Bukovini 16 gl. in v Dalmaciji 15 gold.

Dunajski dopisnik praške „Politike“ meni, da do razpuščenja državnega zbora nikakor ne pride. Razpuščenje bi le podaljalo krizo, ne pa odpravilo. „Razpuščenje brez volilne reforme nima zmišla. Ko se sklone volilna reforma — in do tega pride v tem zasedanju, naj se upirajo, kakor hočejo — potem pride razpuščenje samo po sebi in takrat bo razpuščenje — odrešenje.

V Turn-Severinu bil je nedavno kongres rumunskih in srbskih študentov. Po sijajnem govoru zgodovinarja Urehija sklenili so sklicati konferencijo zastopnikov vseh narodov Avstro-Ogrske, izvemati Madjare in Nemce. Zajedno se skliče posebna konferencija Srbov in Rumunov, koja naj bi določila delokrog obojestranske šolske propagande v Macedoniji.

Vnanje države.

„Magyar Hirlap“ javlja, da hoče kraljica Natalija, ako bi morala zapustiti Srbijo, izdati proklamacijo do naroda, v

ljam. Se smehom na ustnih mi je dovolila. Potem pa je jela pripovedovati. Kako živo mi je slikala vse svoje življenje, do današnjega dne. „In vendar nisem bila srečna; vedno mi je nečesa manjkalo“ — pristavila je.

Spoznal sem že-le sedaj, kako jo ljubim in kako ona mene ljubi.

Vem, da sem jej mnogo govoril; kaj da sem govoril, pa ne vem. Le to vem, da ona sela na klop v nekem od glavnega pozorišča odaljenem paviljonu. Tu mi je zašepetala: bil si moj tovariš pred leti in osamljeno sem se šutila brez tebe; sedaj pa sem srečna, da te zopet imam. Kaj ne, da me več ne zapustiš in ostaneš vedno v moji bližini. Najine ustnice združile so se prvič v dolg poljub.

Od tega dne živel sem samo njej; vedno mi je bila pred očmi in še celo v spanju sem se pogovarjal z njo.

Shajala sta se čisto v istem paviljonu. Kako željno sem jo vsakokrat pričakoval, če sem bil prvi na mestu; in zopet: kako ljubeznjivo me je pokazala, če sem zamudil le par trenutkov. Toda en sam ljubeznjiv pogled poravnal naju je zopet.

(Dalje prihodnjič).

kojej bode zahtevala, da se proti vladi dvigne zatožba. Spis se obrača do vseh, koji so kompetentni v ustavnih vprašanjih. Kraljica konstatuje, da je po postavi srbska podanica in član kraljeve hiše. Kot podanico smatrati jo je, ako bi bil tudi dokument glede razdruženja nje zakona postavno veljaven. Sicer se je pa sinoda sama izrekla, da je razdruženje neveljavno. Kraljica je pa tudi kot mati vladajočega kralja član kraljeve hiše. Dostiški sklep skupštine znači le željo, a ne veže postavno. Ako bi parlamentu priznali tako pravico, potem bi danes ali jutri z navadno večino lahko izgnal kralja samega. Srbska vlada zagrešila se je torej proti ustavi, ko je pritrdila sklepu skupštine. Kraljica povdarja tudi svoje zasluge za Srbijo ter da je v bojih za osvobojenje žrtvovala skoro vse svoje premoženje. Slednjič se obrača kraljica do naroda s prošnjo, da ljubi in čuva kralja, dokler ga ona ne more pritiskati na materinsko svoje srce. —

Nedavno je na Nemškem izšla neka brošura, zasramujoča avstrijsko armado. Z ozirom na to brošuro piše „Kreuz-Zeitung“: Okolnost, da je cesar naš posebno odlikoval FZM. Becka in da se je poslednji opetovano posvetoval z grofom Walderseejem in Schlieffenom, bodi spisovatelju brošure v pojasnilo, kako ceni in koliko zaupa juprava nemške armade rečenemu oficirju.

V nagovoru do neke deputacije rekel je knez Bismarck, da ga ne zdrži je to iti v Berlin, a ne gre rad z doma, ampak tudi, ker ne bi se rad sešel z nekdanjimi svojimi prijatelji, koji se niso več kazali kot take, ko je odstopil. Takih sestankov ne bi si želel, dokler se ne zahteva dolžnost. Ne prihaja mu na misel, na bi tiral načelno opozicijo proti njega nasledniku, ali njega dolžnost je, da povzdigne glas svoj, ko vidi domovino, stoječo pred močvirjem. Izdajalstvo bi bilo, ako bi molčal.

Italijanska poslanska zbornica nadaljuje debato o afričanskih zadevah Bovio in tovariši so predlagali dnevni red, zahtevajoč, da se Italija umakne iz Afrike. Ministerski predsednik se je uprl temu dnevnemu redu in zbornica ga je zavrgla. Po zahtevanju ministra-predsednika Rudinija prešli so v podrobno debato.

Različne vesti.

Brez adrese! V včerajšnji seji državnega zbora staval je predsednik Smolka nepričakovano nujen predlog, da o d p a d e a d r e s a in da se odpošlje deputacija, koja naj izreče cesarju zahvalo na prestolnem govoru. Predlog ta se je vsprejel soglasno mej burnim odobravanjem vse zbornice. Podpredsednik Ohlmetzky je povdarjal, da soglasje to priča znova o trdni vezi hvalečnosti in ljubezni do nositelja krone. Slednjič zakliče cesarja hoch, kojemu v kliku se je navdušena odzvala vsa zbornica. Potem so sejo zaključili.

Dunajski naš poročevalec nam piše: Zatrđim Vam s svojo častno besedo, da je do pičice resnično, kar sem priobčilo o izbiranju kandidatov za proračunski odsek. Zato držite se! Povedal sem, da so Nemci prosili veleč. g. Kluna, a ta pravi, da ne samo njega. Se vé nekdo je moral biti še poleg, ki je slišal. A kakó se je obnašal g. Klun? Zakaj ni odklonil take želje? Naj je storil, da bi se „zvezi“ ohranili 3 člani v najvažnejšem odseku. Zakaj so v drugih odsekih po „ključu“ 3:3 in v tem 4:2? G. Klun pravi, da se je oziralo na dežele, ki niso zastopane: svo, cela Primorska v tem odseku ni zastopana. — Nemci pa imajo celo predsedništvo (Plener) in imajo več članov, nego jim gre. Jaz ostanem pri tem, kar sem pisal, le s tem razločkom, da jemljem na znanje, da poleg Kluna so tudi drugi krivi, da se „zavezin“ do-

govor in sklep ni vresničil, ampak zunaj nje Nemcem na ljubo predrugačil, ne da so mnogi poslanci za to vedeli. Nota bene: in tem poslancem je gospod Klun naznačil novo situacijo. Kdo je imel glavno roko, to je zadnja stvar, dasi je iz Klunovega „popravka“ očitno, da je bil od početka do konca on — v prvi vrsti. Jaz se čudim dr. Ferjančiču, da gre takó lahko na limanice; čudim se tudi drugim, da pokrivajo in dementujejo vest, ki je proti njih volji prišla v javnost.

Slovanska duhovščina v Istri. Pod tem naslovom toži „Naša Sloga“, da nima slovanska duhovščina v Istri nikogar, ki bi le jedno besedico žrtvoval v nje obrambo proti besnim in divjim napadom italijanskih liberalnih listov; vse tekmuje, kako bi bolj očrnilo slovanskega duhovnika. Klevetnikom se je pridružil tudi tiroleški list „La famiglia cristiana“. Kakov konfuzionarat je ta junak, posnamemo iz tega, du trdi: da vojsko proti latinskemu jeziku bijejo hrvatsko-slovenski duhovniki, došli — iz Češke. Mož ta, ki je zagrešil tako gorostasno bedastočo, je izvestno skrajno nesramen: o odnošajih nima niti pojma, a drzen je vendar dovolj, da sodi in oboja! „Naša Sloga“ ožigosa klevetnika nastopno: „Ravno tako, kakor Vi delate z nami, tako so postopali nemški duhovniki in škofje se sv. bratoma Cirilom in Metodm, toda vzlic temu vzel ju je Bog k sebi v nebo. Sv. katoliška vera ne more biti monopol jednega ali drugega naroda, ker je katoliška in sveta katoliška cerkev postopa katoliški tudi v svoji liturgiji. Dalje ne smemo! A ti dopisniče „Dal Litorale“ nimaš — kakor se vidi — niti pojma o slovanski liturgiji! Si taouisas... Polno nam je pero o tem predmetu; ali ne smemo dalje, kajti nad glavo našo visi Damoklejev meč tiskovne cenzure. Ali zapomnite si, da tudi za nas pride post nubila phoebeus!“

„Hrvatska“ piše v nekem dopisu iz Istre o položaju na Dunaji. Mej drugim pravi: „Kar utegnejo zastopniki naši v konservativnem klubu doseči, bile bi le drobtinice ali kake koncesije. Takova koncesija bi bila, da so se poročila o dvomljivih volitvah izročila njihovim rokam. Ni mi namen govoriti o dalmatinskih volitvah, ali žali me, da se na tak poniževalen način hoče dati zadoščenja čutstvu razžaljenega našega naroda po Istri in dru. Laginju. Prepričani smo, da bi sam dr. Laginja z vso svojo dušo temu oporekal, da bi se narodni naš blagor žrtvoval radi njegovega mandata. Zaključujemo. Gosp. Spindič uživa popolno naše saupanje in ponosni smemo biti na njega dosedanjem delovanju, ali žali nas, videti ga v sedanjem krogu. Vemo, da je tudi njemu tesno pri srci in da bi on istotako govoril, ako bi bil mej nami.“

Poziv! Vse tiste rodbine, koje so pri volji povodom zborovanja učiteljske „zaveze“ (ob binkoštnih praznikih) prenočiti jednega ali več gostov, naprošene so še enkrat, da to nemudoma javijo našem vredništvu.

Občni zbor Slovanske Čitalnice je danes ob 8. uri zvečer.

Občni zbor „Sokola“ bode dne 24. m. Kraj in ura priobčita se v prih. številki.

Shod za ustanovitev pevskega društva v Rocolu bode v nedeljo 17. t. m. ob 5 uri pop. v veliki dvorani gostilne pri Lovcu sledečim dnevnim redom: 1.) Prečitanje pravil; 2.) Razni predlogi i nasveti, 3.) Ime društva; 4.) Izvolitev začasnega predsednika, tajnika i blagajnika. 5. Vpisovanje udov.

Društvo „Adrija“ v Barkovljah priredi dne 17. t. m. veselico v redutni dvorani gledališča „Politeama Rossetti“ v Trstu.

Pevsko društvo „Hajdrih“ napravi 24. t. m. veselico, pri kateri v prvo nastopi proseški tamburaški zbor.

Redni občni zbor „Delalskega podpornega društva“ bode dne 24. maja ob 4 uri popoldne. Ker je na dnevnem redu sprememba nekaterih točk društvenih pra-

vil, morati biti pričujoči dve tretjini udov zato se posebno priporoča častitim udom, da se mnogoštevilno tega zbora udeleže.

Častite ude se upozarja, da bodo društveni računi za leto 1890. izloženi v društvenih prostorih od prihodnjega ponedeljka naprej.

Odbor.

Iz spodnje okolice se nam piše: Nasprotnost mestne oblasti do društva „Adrija“ je že znana, ali te dni izvršili so zopet skoro neverjeten čin. Starešinstvo cerkve Barkovljanske dobilo je odlok, s katerim se odpoveduje plača dosedanjemu g. organistu. In, sicer samo zato, ker je gosp. Ražem povodnja društva „Adrija“, posebe pa še zato, ker je bil nedavno izvoljen podpredsednikom tega društva. Vse ljudstvo je vsled tega vzbunjeno in vse se povprašuje, ni-li pravice na svetu? Obče menenje je to, da neka gospoda nalašč neti genj, da bi nas potem, ako bi se kaj dogodilo, mogli razupiti za divjake in barbare. Te usluge jim sicer ne naredimo, ali svoja prava hočemo braniti postavnim putem in z vso energijo. Zato pa naj gospoda gledajo, kaj delajo! Že večkrat ste hoteli uničiti društvo naše, ali vsakokrat ste zadelili ob trdo skalo. Kakor čujemo, pritožili se bodo naši odličnjaki pri županu Pitteriju; če bi to ne pomagalo, pa kje drugje. Zajedno so sklenili, g. Ražema materijalno podpirati, da se dostojno in primerno odzovejo najnovejši provokaciji.

Občni zbor društva veteranov je jutri ob 9. uri predpoludnem v prostorih društva „Austria“. Pred zborovanjem je sv. maša pri sv. Antonu novemu.

Ali napredujemo!? V družbah se mnogo govori in dela za narodno stvar. Mnogo se govori o potrebi slovenske šole v Trstu. Povprašam pa: je-li tudi pri naši zasebni šoli pri sv. Jakobu vse prav? Ne, ni vse prav! Povedati pa moramo brzo, da graja naša ne velja učitelstvu ali nadzorništvu, ampak postrežništvu te šole. Le pojte pred šolako poslojpe in čuli bodete, kako ta ženska se stariši otrok klepeče italijanski. Se-li s tem varuje slovenski značaj zavoda? Nedavno sem se nekaj sprla žnjo in začela je s ščavi okolo sebe metati. To je pa vendar preveč! Sicer sem ženska, a to vem, da bi morali vsakega poslati rakom žvižgat, kdor nas pita s ščavi. Ako tega ne storimo, nismo vredni, da nas drugi spoštujejo.

T. Z.

Tržaški mestni svet imel je dne 6. t. m. zvečer svojo javno sejo. Dr. Spadoni interpeloval je župana o zadevi mestnih dacarjev. Župan je odgovoril, da je bila ob tem vprašanju posebna konferencija državnih in mestnih funkcionarjev. Vlada je obljubila vsprejeti vse one dacarje, koji odgovarjajo zahtevam postave. (Velika večina pa ne odgovarja tem zahtevam. Op. vred.) Kot član vodstva skladišč izvoljen je svetnik Artelli. O vnanju trga pred mestno palačo vname se daljša debata. Slednjič so vsprejeli predlog dra. Consola, da se na velikem trgu odpravijo vodnjak in sedanji kandelabri, ter da se pribavijo novi kandelabri.

Istarski sabor 1890. Pod tem naslovem izšla so kot posebna knjižica poročila, koja je donasala „Naša Sloga“ o delovanju deželne zbornice istrskega v zadnjem zasedanju. Knjižica se razdeli brez plačno mej narodom po Istri.

Avstro-ogerski Lloyd imel je dne 6. maja svoj redni zbor. Zastopanih je bilo po osebno došlih delničarjih in po pooblaštilih 14.302 delnice z 2860 glasovi. Predsedoval je predsednik družbi, baron Morpurgo. Vlado je zastopal kontre-admiral Biringer. Iz poročila upravnega sveta posnamemo, da kosmati čisti dobiček znaša gld. 994.386/49. Ker pa treba za odpisovanja in dotacije zneska gld. 1.595.070/58, kaže se primanjkljaj gld. 600.684/09. V primeri z letom 1889 donesla je redna vožnja v letu 1890. skoro 200.000 gld. več. Vspeh ta je posledica pomnoženemu izvažanju v jutrove dežele, Indijo in Kino. Promet v Dalmacijo se je pa zdatno zni-

žal valed konkurencije privatnih družeb. Poročilo omenja večjih popravil, ki so bile potrebne na ladijah družbe in tudi nesreč, ki so doletele ladje te mej plovbo.

Od vrednosti mornarice je treba odpisati gld. 1,327.900, od vrednosti inventarja gld. 95.752.58; dotacija za zavarovalni fond (1% od zneska gld. 15,881.800) gld. 158.818; prispevek k penzijskemu fondu gld. 12.600. Skupno torej: gld. 1,595.070.58. Ker znaša kosmati dobiček, kakor smo gori rekli, gld. 994.386.49, kaže se deficit 600.684.09. Ako temu znesku prištejemo primanjkljaj z l. 1889. v znesku gld. 441.868.07, znaša skupni primanjkljaj gld. 1,042.552.16. Poročilo se je odobrilo potem, ko je delničar Zucker priporočal strogo štedljivost. — Vodja Ehrat poročal je potem o obravnavanjih družbe z vlado glede nove pogodbe. Pogodba ta zahteva, da ladje družbe preplujejo 1,513.560 morskimi milijami v dobi družba subvencijo gld. 2,910.000; k znesku temu je prišteti takse za suški kanal v približnem znesku gld. 490.000. Subvencija se torej poviša za gld. 1,057.370; takse pa za gld. 180.000. Za obnovljenje mornarice dovoli država brezobrestno posojilo 1 1/2 milijona goldinarjev, koje se izplača družbi v obrokih dne 1. septembra t. l., 2. januarja 1892 in 2. januarja 1893. Posojilo je vrniti do leta 1896. Ako čisti dobiček preseže 4 odstotke, dobi država tretjino. Zveza z Ogrsko je povsem zrušena. Da bi vlada imela večji vpliv na upravo družbe, zahtevala je, da se sedež družbi premesti na Dunaj. Toda prizadevanju družbe, mestnega sveta, trgovinske zbornice in državnih poslancev za Primorsko posredilo se je, preprečiti to namero, koja bi škodovala mestu v moralnem in materialnem pogledu. Poročilo govori potem o sestavi upravnega sveta; o tem smo mi že poročali. Nova pogodba stopi v veljavnost dne 1. januarja 1892.

Od sv. Jakoba. Več gg. pevcev „Slovanskega pevkega društva“ je jako navdušenih za lepo cerkveno petje. Le-ti hodijo ob nedeljah v našo šolo, kjer se učimo lepih cerkvenih pesni. Ako nas kaka nepoklicana sila ne razdruži, lahko kmalu nastopimo v kaki cerkvi, redno ali izredno. Prilicno tudi lahko zunaj mesta v kaki cerkvi zapojemo v čast božjo, ako dotični gospodje župnijski predstojniki žele.

J. Kiferle,

učitelj v slovenski šoli.

Iz Nabrežine se nam piše: Lep napis na hiši g. And. Stupice kaže, da imamo tudi tukaj toliko potrebno „bralno društvo“. Društvo ima poučno-zabavni namen. S tem je dana prilika vsem, posebno mladini, da se nadalje izobražuje, pa tudi, da se vtrjuje v ljubezni do svojega materinega jezika, kar je dandanes zelo potrebno. Z veseljem sem večer pri občnem zboru (bila je volitev predsedništva) opazoval, kako so se udje zanimali in navduševali za mlado društvo. Jaz želim, da bi ono zanimanje in navdušenje vedno živo ostalo ter da bi društvo bilo res društvenikom v korist. Društvo šteje sedaj okoli 50 udov. Kedor se pa še ni vpisal, naj izvoli to kmalu storiti. Narodnjaki in rodoljubi, na noge! kajti „bralno društvo“ je v Nabrežini velike važnosti tudi v narodnem oziru. Naš narodni sovražnik je že namreč blizu. Treba je torej malo trdnjavico, ki je postavno ustanovljena, duševno in materialno podpirati, da jo nobena sila ne podere. Bog živi!

Iz Trnja na Pivki se nam piše: Mnogi slovenski listi poročali so pred malo dnevi o smrti blagega gospoda Filipa Keteja, nadučitelja v Košani. Povsod so častno poročali o njem in njegovem pogrebu. Tudi cenjena „Edinost“ storila je svojo dolžnost. Kdo bi si bil mislil, da se bo nekdo nad nedolžnim dopisom spodtkal? Saj je vendar le res, kar se je pisalo, naj je pisal, kdor hoče. Ker je danes ravno god našega ranjcega Filipa, voščim mu zadnje besede navadnih voščil: „Po smrti pa sv. nebesa!“ To bi bilo dovolj, da se

ni hotel v cenjeno „Edinost“ vtihotapiti neki dopisun iz občine Košanske, ki je želel glodati kosti blagega ranjcega. Vsa čast in priznanje slavnemu uredništvu „Edinosti“, da je omenjeni dopis vrgel v koš in dotičnika v „Listnici uredništva“ dne 29. aprila t. l. pošteno okrcalo. Gosp. urednik, verjeti mi, da Vam je za to krčanje hvaležna ne le Košanska dolina, temuč tudi Pivška. (Opomnja vredništva: Oprostite, da smo črtali konec dopisa. Dotični čudak ve sedaj, pri čem da je. Prosim Vas, da ne pozabite na svojo obljubo).

Preklic. V 28. številki našega lista objavili smo neko notico, tikajočo se požara na posestvu g. Mihaela Poklarja iz Podgraj pri Ilirski Bistrici. Vest ta, koju smo posneli iz jednega izmed tržaških listov (kateraga, se pa več ne spominjamo), pripoveduje, da je rečeni posestnik, kakor je žandarmerija dognala, sam zažgal, da bi si pridobil zavarovalno svoto. G. Miha Poklar nam piše, da je ces. kr. sodišče v Podgradu po zaslisanju prič dognalo, da vsa ta sumnjičenja nimajo nikake podlage in da ni imelo nikakega vzroka, proti njemu postopati. Ker ne bi hoteli, da trpi g. Poklar na svoji časti, prekličemo drage volje in obžalujemo, da smo priobčili vsebino omenjene vesti. Da pa ne bi se koga po krivem sumničilo kot dopisnika, izjavljamo še enkrat, da nam ni nikdo od tam poročal, ampak da smo vest ponatili iz jednega tržaških listov. (Dozdeva nam — za gotovo se ne spominjamo —, da je bila „Triester Zeitung“, ali „Triester Tagblatt“).

Za pse. V obćem interesu priporočam posestnikom prodajalnic in delavnic, da imajo pred svojimi lokali posode napolnjene z vodo, da si morejo psi žejo gasiti. Kdor se pregreši proti tej naredbi, zadene ga kazen do 50 gld.

Izdaten lov. Policija dobila je v svoje roke poznane tatove Josipa Primožića, Antona Koviča in Ivan Malombra, vsi trije iz Trsta. Vsi trije so na sumu, da so izvršili tatvine pri Marku Bonettiju, Ani Gregorutti in Nikolaju Russianu.

Gospodarske in trgovinske stvari Domača beseda.

Svojim rojakom na Krasu
zapisal Fran Bunc.

I.

Vse stvari na sveti se trudijo in skrbé po svoji naravi, da najdejo si potrebni živež. Človeško telo, zedinjeno z dušo, potrebuje vsakdanje hrane; skrbeti nam je tedaj, pošteno si živež iskati, da se preživimo. A pri vsem tem, da se naš kmet po dnevi in po noči trudi, da bi si potrebnega živeža našel in so tako pošteno preživel, mu ne gre po pravi poti. Ubožstvo radi slabih letin ga v obup stavi in sicer po vsej pravici.

Mojim vrstnikom je dobro znano, da od leta 1848. naprej se je mnogo na sveti spremenilo in skoro vse predručilo. Ne-zgoda za nezgodo je prišla med tem časom na našega kmeta, na katere so se naši kmetovalci le malo ozirali, misleči, da kakor je nezgoda prišla, tako da bode tudi prešla, a zelo so se varali: trtna bolezen, naša velika božja šiba, je uničila naše blagostanje — glavni kraški pridelek. Da je naš kmet preživel ta leta, je prodal blago, živalstvo od hiše in poleg tega še zakopal se v velike dolgove. Žalostno je res stanje našega kmeta! Če gre tako naprej, ne bode preteklo mnogo let in naši nasledniki, naši kmetje na Krasu, bodo postali zgolj berači.

A pri vsem tem ni obupati. Ravno taka osoda je bila zadela naše brate v Istri. Trtna bolezen je bila skoro popolnoma uničila njih lepe vinograde in tako jih v največje ubožstvo in obup spravila; a pri vsem tem niso rok križem držali; trpeli so sicer, a nikar obupali.

Že pred več nego 15. leti sem ališal, da so kmetje v Istri začeli na novo vinograde kopati in zdrave sadike saditi. Najdel boš dandanes res tam lepe vinograde, kjer ni pred malo leti drugo rastlo kakor robida, trnje in kje in sem kaka bilka trave. Istrski brat prideluje dandanes obilo vina in istrski „teran“ slovi dandanes po celem svetu.

Tudi pri nas je pednebe in zemlja čez vse ugodno za trtorejo kakor v Istri; a storilo se je v ohranitev naše trtoreje zelo malo; valed tega smemo reči, da naše še bivajoče trte životarijo in so podobne od bolezní onemoglemu človeku, kateri ni za nobeno težko delo in omahuje pri vsaki pihajoči sapici. Naše trte sicer ozelene, a nam ne dajo že več let sem nikakega sadu; k čemu jih tedaj držati po njivah?

Valed tega predrzmem se svojim rojakom sledeče svetovati: delajte vinograde doma na Krasu! ter bočem dokazati, da našemu kmetu ni še obupati, če se le hoče držati dobrih svetov in trto obdelovati kakor gre. Vzgleđ temu sledeče:

Gospod Alojzi Štrekelj iz Komne, nekdanji pridni učencec kmetijske šole v Gorici, se trudi že mnogo let sem, da bi trtorejo na Krasu povzdignil. Naredil je že pred leti vinograd po novem načinu in tam mnogo skušen izpeljal in se žrtoval, da bi do pravega vspeha prišel. Čeravno so obiskovale razne nezgode njegov po novi upravi vredjeni vinograd, nij obupal, temveč delal vedno nove skušnje, dokler je prišel do tega smotra, da je naše podnebe in naša zemlja najbolj ugodna za trto „modro frankinjo“ in druge še do takrat nam nepoznate trte. Nikjer nisem videl na Krasu lepšega grozdja o trgtavi kakor v vinogradu g. Štrekelja; vidši že nekaj let sem lepo, zdravo in dozorelo grozdje, zdelo se mi je, da se mi sanja. Tudi ima vino „modre frankinje“ okus pravega nekdanjega kraškega terana.

Drugi zgled posnemanja vreden: G. Josip Forcič, priden kmetovalec v Preserjeh pri Komnu, dolgoletni zaveznik g. Štrekelja, je tudi delal vedno poskušnje po nauki g. Štrekelja, da bi trte ozdravil. Tudi njega ni prestrašila nobena nezgoda in je storil vse, da bi si ohranil trte. Tudi on je naredil vinograd po novem načinu in žrtoval v to mnogo truda in denara. Nevedni ljudje so se mu posmehovali radi tega; a njegovo žrtovanje in njegov trud je blagoslovil Bog tako, da prideluje in proda že nekaj let sem toliko izvrstnega kraškega terana, da je dolgove poplačal in si opomogel tako, da ga vsak poštenjak čišla in da zamore on sedaj pomilovati marsikateraga nevedneža in posmehovalca; viditi njegov vinograd in umetno trtorejo, tako moremo reči, da naš priden Forcič ima drugo vinorejsko šolo na našem kraju Krasu.

Rojaki! Vi vidite to; k čemu ne posnemate g. Štrekelja in našega Forciča?

Sicer sam priznavam, da je vsak začetek težek in ker je siromaštvo na Krasu res veliko in ljudstvo zelo zadolženo, si o sedanjem času skoro samo ne ve kako pomagati.

A naš pridni Forcič je poskusil vse to. Pohodil je v hudih slabih letinah celo Dalmacijo in Černogoro in tam barantal in kupčeval, da si je pridobil sebi in družini skromni živež. A pri tem se naveličal ptujega sveta in spet poskusil doma si živeža iskati, kjer ga je tudi s pridnostjo in marljivostjo našel.

(Dalje prih.)

Listnica upravnistva.

Gosp. V. Slave — Bozen. Se zadnjim znesku plačana je Vaša naročnina do 1. maja t. l.

Dunajska borza

8. maja.	
Enotni drž. dolg v bankovcih	— gld 92.30
— v srebru	— 92.40
Zlata renta	— 110.85
5% avstrijska renta	— 102.—
Delnicke narodne banke	— 982.—
Kreditne delnice	— 310.75
London 10 lir sterlin	— 114.85
Francoski napoleondori	— 9.13 1/2
C. kr. cekini	— 5.43
Nemške marke	— 56.40

Tržno poročilo.

Cene se razume, kakor se prodaje na debelo blago za gotov denar).

Cena od for. do for.	
Kava Mokka	100 K. 127.— 129.—
Rio biser jako fina	112.— 114.—
Java	126.— 127.—
Santos fina	100.— 110.—
— srednja	104.— 106.—
Guatemala	— — —
Portorico	136.— 140.—
San Jago de Cuba	— — —
Ceylon plant. fina	140.— 141.—
Java Malang. zelena	122.— 124.—
Campinas	— — —
Rio oprana	— — —
— fina	108.— 110.—
— srednja	104.— 106.—
Cassia-ligne v zabojih	27.— —
Macisov cvet	380.— 390.—
Inger Bengal	26.— 27.—
Papar Singapore	53.— 54.—
Penang	43.— 45.—
Batavia	45.— 47.—
Piment Jamaika	31.— —
Petroleji ruski v sodih	100 K. 6.50 —
— v zabojih	7.95 —
Ulje bombažno amerik.	33.— 35.—
Leece jedilno j. f. gar.	41.— 42.—
dalmat. s certifikat.	43.— 44.—
namizno M.S.A. j. f. gar.	56.— 57.—
Aix Vierge	64.— 65.—
— fina	59.— 61.—
Božični puljski	9.25 9.50
dalmat. s cert.	— — —
Šmekve puljske v sodih	— — —
— v veneli	17.— 17.50
Limoni Mesina	zaboj 9.— 9.50
Pomerance Puljske	9.— 9.50
Mandlji Bari l.a.	100 K. 120.— 122.—
dalm. l.a. s cert.	— — —
Pignoli	— — —
Riz italij. najtineji	21.50 —
— srednji	20.— —
Rangoon extra	16.50 —
— l.a. carinom	13.75 14.—
— l.a.	12.50 13.—
Sultanine dobre vrsti	46.— 50.—
Šuš grozdje (opaša)	— — —
Oljbe	24.— 26.—
Šlaniki Yarmouth	sod — — —
Polenske srednje velikosti	100 K. 34.— —
— velike	— — —
Sladkor centrifug. v vrečah	— — —
certifikat.	31.50 —
Fasol Coka	11.50 —
Mandoloni	11.— —
svetlorudeči	— — —
temnorudeči	— — —
bohinjski	10.50 10.75
kanarček	10.— —
beli, veliki	10.50 —
zeleni, dolgi	9.50 —
— okrogli	— — —
mešani, štajerski	8.75 —
Maslo	83.— 85.—
Seno konjsko	2.50 3.50
— volovsko	3.— 4.—
Slama	3.— 3.50

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnoga zavoda

za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vredn. papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni odkaz 2 1/2%	30-dnevni odkaz 2%
8- — — 3%	3-mesečni — 2 1/2%
30- — — 3 1/2%	6- — — 2 1/2%

Vrednostnim papirjem, glasečim na napoleone, kateri se nahajajo v okrogu pripozna se nove borestna tarifa na temelju odgovodi od 8. oktobra, 12. oktobra in 3. novembra.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2 1/2% na vsako svoto.
V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropsvo, Reko kakor za Zagreb, Arad, Bozen, Gradec, Hermannstadt, Inomost, Celovec, in Ljubljano — brez troškova

Kupnja in prodaja

vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kuponov 24-9 pri odbitku 1% provizije.

Predujmi.

Na jamčevne listne pogoje po dogovoru. Z odprtjem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodbi.

Na vrednosti obresti po pogodbi.

Uložki v pohrano.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlat ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.

Trst, 25. februarja 1891.

9-24

Assicurazioni generali.

v Trstu

(društvo je ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnolo svoje delovanje na vse veje zavarovanja posebno pa: na zavarovanje proti požaru — zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavnica in rezerva

dne 31. decembra 1890. f. 43,303,671.22

Premije za poterjati v naslednjih letih f. 24,167,306.81

Glaica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1890 f. 124,121,441.72

Plačana povračila:

a) v letu 1890 f. 8,345,827.21

b) od začetka društva do 31. decembra 1890 f. 235,717,767.43

Letni računi, izkaz dosedaj plačanih odškodovanj, tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natanjčeno pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva: Via della Stazione št. 8887 v lastnej hiši. 5-12

TRZASKA HRANILNICA

Sprejemlje denarne vloge v bankovnih od 50 mož. do vsakega zneska vsak dan v tednu razen praznikov, in to od 9-12 ure popoldne. Ob nedeljah pa od 10-12 ure dop. Obresti na knjižice. 3%
Plačuje vsak dan od 9-12 ure popoldne. Zneske do 100 gld. precej, zneske preko 100 do 1000 gld. mora se odpoledati 3 dni, zneske preko 1000 gld. pa 5 dni prej. 3 1/2%
Ekompituje menjice domicilirane na tržaskem trgu po 3 1/2%
Posojuje na državne papirje avstro-ogrsko do 1000 gld. po 5%
višje zneske od 1000 do 5000 gld. v tekočem računu po 4 1/2%
Večje svote po 4 1/2%
Daje denar proti vknjiženju na posestva v Trstu. Obresti po dogovoru.
TRST, 14. marca 1891. 9-24

Razglas.

P. n. občinstvo se opozarja na semenj za živino, mnogovrstno blago in pri-delke

dne 16. maja t. l. v DOLINI pri TRSTU.

Županija v Dolini
7. maja 1891.

HIŠA

odda se v najem ali prodaja pri sv. Ivanu, prikladna za krčmo. — Povprašati je pri vratarju hiše Aquedotto št. 8. 3-8

Znaten postransk zaslužek,

koji se vedno večja in več let traja, dobe pri-pravne in zanesljive osebe, katerih prešnje življenje pa mora biti neomadeževano in ki so v vedni dotiki z občinstvom. Dosluzeni žan-darmi in podčastniki imajo prednost. Povprašuje se pod „G. S. 1891.“ Graz, postlagernd. 23-25

Kôtranove sladčice

katero izdeluje lekarničar
PRENDINI v Trstu

Telefon št. 334. 26-30

Velika poraba ki je dandanes v navadi rabiti kôtranove izdelke prepričala me je, da sem začel sam izdelovati iz pristnega kôtranovega izvlečka iz Norveškega izvrstne sladčice podobne onim, ki dohajajo iz inozemstva

Te sladčice imajo isto moč kakor kôtra-nova voda in glavice (Kapsule), lažje se, prožljivo in prebavljivo ter se prodajejo po prav nizki ceni. Da se ogne ponarejanju na enaj plati v dobljeno ime izdelovatelja Prendinija in na drugej besedo Catrame. V Trstu se prodajejo v lekarnici Prendini v št. 40 kr., prodajejo se tudi v vseh večjih lekarnah v drugih deželah.

Mejnarodni promet

prve Primorske družbe za prevažanje mēblev

KONRAD EXNER

via Squero Nuovo št. 7, skladišča via Ferriera št. 9 (Telefon št. 285) v Trstu.

Podružnice v Pulji, Gorici, na Reki in v Opatiji
Zavod za shranjevanje mēblev in efektov.

Prevažanje mēblev vzprejemlje se na vse strani.
— Razpošiljajo in vzprejemljejo se v varstvo kovčegi, zaboji, koši itd.

Trgovinska agentura državnih železnic. —
Spedijski bureau c. kr. južne železnice v OPATJI.

Redna dovažanja in odvažanja do in od parnikov —
Nakladanja in razpošiljanja na vse strani. —
Zastopniki v vseh mestih doma in v inozemstvu. Služba za pošne in hitre pošiljke in pošiljke 8-8

Glavna agentura paroplovnih družb za Istro in Dalmacijo.

NB. Prazni vozovi za prevažanje mēblev odpošiljajo se točno na vse postaje. Informacije točne in gratis. Vprašanja je stavljeni direktno na centralo v Trstu. 2-8

Lastnik pol. društva „Edinost“.

1891. PRAGA

Naznanilo.

P. t. občinstvu naznanjam, da sem otvoril
na Dunaji, I., Kohlmarkt št. 22.

ELEKTROTEHNIČEN ZAVOD

Vsprejemam vsa dela, spadajoča v to stroko, upeljavo električnega svetla, prenos električne sile in dr.

Cene računam najsolidnejše.

Vsa pojasnila dajem z največjo natančnostjo in hitrostjo. 4-8

J. ŠČUKA & Comp.

5-10 goldinarjev

na dan gotovega zaslužka brez kapitala in riziko za vsacega, kdor se hoče baviti s prodajanjem postavno dovoljenih sredstev in državnih papirjev. Ponudbe pošiljajo naj se pod „LOSE“ na: Annoncen-Expedition von I. Danneberg, Wien, I. Kumpfgasse. 9 10

Občna deželna razstava

v proslavo stoletnice prve obrtne razstave leta 1791. v Pragi

pod pokroviteljstvom

Njeg. c. in kr. Veličanstva cesarja, Frančiška Josipa I.

Od 15. maja do dne 15. oktobra 1891.

Veda, umetnost, obrt, zemljedelstvo, slovesnosti, začasne razstave, sveteč vodomet, shodi, loterija itd. 5-10

ŠTRCALJKE

za modru galicu

dobivaju se kod

Lebana i Sessa

Via Nuova 3. pri zemlji

Trst. 4-1 1-4

Naznanilo.

Znani veliki trgovec s pravim roman-skim žveplom 2-4

GIROLAMO HIRSCH

prepustil je večino tega blaga v prodajo z enakimi pogoji in nizki ceni

Pavlu in Antonu Ščuka,

koja imata svojo prodajalnico v Barkovljah na proseški cesti, hišna št. 227.

Najbolje mēble

po najnižjih cenah in v bošati izberi ima na prodaj

zaloga dunajske tovarne

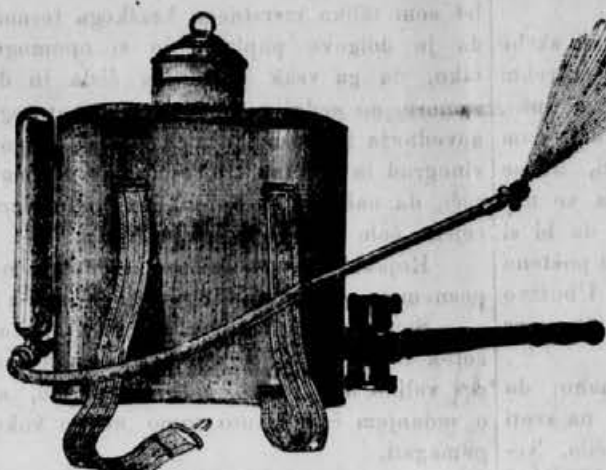
Ignacija Krona

TRST — Via del Teatro številka 3 — TRST.

Katalogi s ceniki dajejo se na zahtevanje brezplačno. Pošiljatve carine proste.

Jedina peronospora-brizgalnica,

ki je bila v obeh letih 1890. in 1891. odlikovana I. državnim darilom, je patent A. Samassa v Ljubljani. 1-4

Ta znovle zboljšana brizgalnica je najbolja in najceneja. Nje kadica je iz samega bakra, raztresovalec izbornen in vse iz najboljšega materijela. Kompndijozna sesalka (patent Samassa) je iz samega bronu, dvo-stroko delujoča in s kroglastimi ventili iz kovine. Zbog posebne uredbe doseže se kaj lahko pritisk deset atmosfer, torej je žarek izdaten in močan, kakoršnega ne dosežemo z nikako drugo brizgalnico.

Pripomniti je še, da je zlomljivi krak za dviganje iz bronu, pri modelu 1891. nadomeščen s krakom iz najboljšega jekla. — Cena brizgalnice z zabojem vred loco Ljubljana 18 gl. 60 kr.

Prodaja

za Avstrijo jedino izdelovatelj

Josip Stadler

v Ljubljani.

IVAN GODINA

ima svojo

kleparsko delavnico

v ulici via Giulia št. 21.

Prodaja, napravlja in popravlja vsake vrste kleparske stvari, bodisi iz cinka, kositerja, bakra ali medena itd; zalivnike vsake vrste; vrče za mleko, vrče za nategavanje vode in druge za pohištvo potrebne stvari; različne mehe za žvepljanje; sesalke za vodo; banje za kopanje.

Priporočam se toraj vsem onim, ki potrebujejo take reči, in pridodam še, da so pri meni cene jako nizke. 6-10

Vozni listi in tovorni listi v

Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod

„RED STEARN LINIE“ iz Antverpena direktno v

New Jork & Philadelfijo

koncesijonovana črta, od c. kr. avstrijske vlade. Na vprašanja odgovarja točno: koncesijonovani zastop 15-42

„Red Star Linie“

na Dunaju, IV Weyringergasse 17,

ali pri

Josip-u Strasser-u

Speditionsbureau für die k. k. Staatsbahnen in Innsbruck.

DROGERIJA

na veliko i malo

G. B. ANGELI

4-1 TRST

Piazza della Legna br. 1.

sa odlikovanom tvornicom kista

i velikim shladilcem boja na ulje vlastito priprave. Okviro englezke, francoske, nje-mačke itd. itd.

Osim toga velik izbor

MINERALNIH VODA

dobavljenih ravno iz vrela zajamčeno sveže, kano i:

Sumpora iz Romanje

za sumporati traje, pomješanoga sa modrom galicom vrlo fino sameljenoga, uporabi-va proti mildevu (peronospori). 4-8

KWIZDE

izklj. priv.

restitucionalni fluid

(voda za pranje konj).

Se uporablja že 80 let s najboljšim vspehom po hlevih raznih dvorov, večjih hlevih civilnih oseb in vojaštva v okrepčanje pred hudimi napori in zopetno okrepčanje po naporih; ako se noga zvne ali izpahne, ako postanejo mišice trde itd. vsposoblja konja za posebna dela pri vežbanju konj (Training.)

1 steklenica gld. 1.40.

Pravo se dobiva le pod zgornjo varstveno marko po vseh lekarnah in drogerijah Avstro-Ogrske.

Razpošilja vsaki dan glavna zaloga

Franz Joh. Kwizda,

c. kr. avstrijski in kralj. rumunski dvorni doba-vitelj, Kreisapotheker, Kornenburg bei Wien

Vaba za ribji lov

IZVRSTNO! 3-4

Kdor hoče vpešno ribariti po odprtem ali za-prtom vodovju (po rekah, bajerjih itd.) bodisi s trn-ko ali mrežo in ribe od daleč in iz globine vabiti, kupi naj si moje izvrstne nezastrupljene vabe za ribji lov s poukom, kako je isto rabiti. Doše mi je obilo zahvalnih pism. Cena 2 marki. Izde-lujem tudi poznano dobre vabe za lov na rake, vidre, podlasice, zajce, lisice, dihurje, srne itd. Cena a 2.20 mark. — Naslov: Portaskiewicz Witterungsfab. BRESLAU, Kletschkauerstrasse 4.

Izdajatelj in odgovorni urednik Maks Cotič.

Tiskarna Dolenc v Trstu